

DOMATESTE BAKTERİYEL SOLGUNLUK HASTALIĞI

DOMATESTE BAKTERİYEL SOLGUNLUK HASTALIĞI *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.

- Domatesin en önemli hastalıklarından biridir.
- Bir bakteri olan hastalık etmeni İç ve Dış Karantinaya tabidir.
- Hastalık yeşil aksamda görülür.
- Yeşil aksamda susuzluktan dolayı oluşana benzer solgunluk ortaya çıkar (Şekil 1).

Şekil 1. Bitkide görülen solgunluk belirtileri

- Koşullar uygunsa solgunluk hızla ilerler.
- Koşullar çok uygun değilse solgunluk yavaş ilerler ve gövdede çok sayıda yan kök oluşur (Şekil 2).

Şekil 2. Gövdede yan kök oluşumu

Şekil 3. Bitkinin iletim demetlerinde renk değişimi

- Hasta bitkilerin iletim demetlerinde kahverengileşme olur (Şekil 3).
- Bazen bitkinin toprağa yakın kısmında özde renk değişimi görülür (Şekil 4).

Şekil 4. Bitkinin özünde renk değişimi

Şekil 5. Bakteriyel akıntının suya geçişi

- Bu bitkilerin gövdesi kesilip bir cam kaptaki su içinde bekletilirse beyaz bakteriyel akıntının suya doğru aktığı gözlenir (Şekil 5).

KONUKÇULARI:

- Patates, domates, sardunya, patlıcan, biber, tütün muz, yer fıstığı,
- Yaban yasemini, köpek üzümü, yabani semizotu, tatula gibi yabancı otlar.

YAYILMA YOLLARI

- Bulaşık domates fideleri
- Belirti gösteren veya belirti göstermeden etmeni bulunduran patates yumruları
- Bulaşık yüzey suları (akarsu veya sulama kanalı)
- Etmenin bir mevsimden diğerine geçişinde etkin rol oynayan köpek üzümü ve yabani yasemin gibi yabancı otlar
- Bulaşık topraklarda kullanılan alet ve ekipman
- Bulaşık tarlalarda insan ve hayvan hareketleri

MÜCADELESİ

Karantina önlemleri:

- Hastalığın tespit edildiği tarlalarda domates üretimi yapılmamalı ve 5 yıl süre ile karantina kurallarına uyulmalıdır.

Kültürel Önlemler:

- Hastalıktan ari sertifikalı domates fideleri kullanılmalıdır.
- Hastalığın görüldüğü tarlalarda bitki artıkları toplanmalı ve sulama amaçlı kullanılan yüzey sularına uzak yerlerde açılan derin bir çukura gömülerek üstüne kireç dökülmelidir.

- Hastalık etmeninin tespit edildiği sulama kaynakları kullanılmamalıdır.
- Hastalığın görüldüğü tarlalarda 5 yıl süreyle konukçusu olmayan bitkiler ile (tahıllar gibi) ekim nöbeti uygulanmalıdır. Bu tarlalarda kendi gelen domates veya patates bitkileri imha edilmelidir.
- Etmenin konukçusu olan yabancı otlarla mücadele edilmelidir.
- Üretimde kullanılan her türlü makine, alet, depolama alanları ve tarlaya giriş çıkış yapan insanların ayakkabıları % 10'lık çamaşır suyu ile dezenfekte edilmelidir.
- Karantina uygulanan tarlalarda kesinlikle hayvan otlatılmamalıdır.

Kimyasal Mücadele:

- Tavsiye edilen herhangi bir kimyasal mücadelesi yoktur.

**TARIM İL VE İLÇE MÜDÜRLÜKLERİ
HERZAMAN HİZMETİNİZDEDİR.**

ADRES TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ
Tel 0 286 2173019-2172985
Fax 0 286 2171553

**T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİBAKANLIĞI**

**Domateste Bakteriyel solgunluk
(*Ralstonia solanacearum*)**

Hazırlayan: Dr. Nursen ÜSTÜN

Çanakkale 2007
www.canakkale-tarim.gov.tr